
Min vei til LIS1-stilling

LEGELIVET

ALICE MAGANYA DILLERUD

alicemaganya@gmail.com

Alice Maganya Dillerud er tidligere fastlegevikar, nå LIS1-lege i kommunehelsetjenesten.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Med min tidligere arbeidserfaring trodde jeg at ansettelse som LIS1-lege ville gå raskt og greit. Der ble jeg skuffet. Men sent en kveld, etter to måneders venting, ble jeg positivt overrasket.

Etter alskens saksbehandling, kurs, tester og prøver fikk jeg den etterlengtede norske legelisensen i 2020. I 2023 fikk jeg autorisasjon, og med det var jeg klar for kampen om LIS1-tjeneste. Helsedirektoratets statistikk var dyster: Våren 2023 hadde 1 184 kolleger søkt på 575 LIS1-stillinger (1, søknadsrunde 21). Vi med utenomeuropeisk opprinnelse og utdanning hadde statistisk sett 2 % sjanse for å bli ansatt. Det så ikke ut til å bli lett.

Håpet

Høsten 2023 finleste jeg alle utlyste LIS1-stillinger. I de fleste stillingsannonse la helseforetakene stor vekt på at søkeren hadde «relevant lønnet arbeidserfaring som lege». Også erfaring fra «... sykepleie, humanitært arbeide, tillitsverv, organisasjons- og ledererfaring» kunne telle. Noen hadde også tillitvekkende intensjoner om inkludering: «... uansett alder, nasjonal eller etnisk bakgrunn. ...».

Dette var jo midt i blinken for meg. Blendet av utlysningstekstene så jeg for meg en rask LIS1-ansettelse i en av de 131 stillingene jeg søkte på – et kvarter eller to på T-banen til nærmeste turnussykehus fremfor buss gjennom tre fylker til et ellers topp fastlegevikariat som jeg hadde på den tiden. Trodde jeg.

«Blendet av utlysningstekstene så jeg for meg en rask LIS-1-ansettelse i en av de 131 stillingene jeg søkte på»

Kalddusj

Lange uker fra søknadsfristens utløp gikk uten innkalling til intervju. Var det gjort noen klønete, vesentlige feil i søknadene mine? Etter hvert kom kalddusjene i søknadsportalens meldingsboks: «Det ble dessverre ikke deg denne gangen». Hakeslepp, og uff, så feil kan man altså ta. Der satt jeg, 48 år gammel, med anestesispesialitet, kirurgisk erfaring fra Langtvekkistan og nesten tre års erfaring som lønnet lege i Norge og lurte på hva foretakene mente med «kvalifikasjoner».

Hvorfor sa de nei til meg?

Hvorfor sa foretakene nei til meg? Jeg ser for meg at det kan ha vært ulike grunner til det. Kunne det ha hatt noe med norsken å gjøre? Flere foretak vektlegger svært gode norskkunnskaper i stillingsannonsene. Joda, noen gale preposisjoner og forvridd uregelmessige verb blir det. Med snart tre år med DIPS, NAV, Infodoc og System X, og med pasienter som har fortalt meg at jeg er lettere å forstå enn rogalendinger og danske kolleger, håpet jeg likevel at språket mitt var godt nok. Og hvis foretakene var i tvil om norsken min, så kunne de vel ha intervjuet meg?

«Hvis foretakene var i tvil om norsken min, så kunne de vel ha intervjuet meg?»

Helsedirektoratets rapporter etter flere søknadsrunder er krystallklare: «Vi ser fortsatt at unge, nyutdannede leger foretrekkes fremfor eldre» (1). Raske i trappene, på tastaturet, på mobilen og gode på merkantile oppgaver er de. De tar og gir beskjeder og skriver journaler litt kjappere enn oss som er noen år eldre. Men noen av dem kan knappst sy et sår eller sette inn et urinkateter.

Jeg kunne ikke skilte med tidligere vikariater ved LIS1-sykehus. Det hadde vist seg å være en fordel for andre jeg kjenner. Dette er noe medisinstudenter med lisens for lengst har oppdaget – til bekymring for både Legeforeningen og dekanene i medisin (2). Postnummeret mitt (1358 Jar) var neppe en fordel heller.

Hos Norsk medisinstudentforening fant jeg et LIS1-poengskjema fra et foretak som jeg fylte ut og skåret høyt på. Men så viste det seg at skjemaet ikke lenger var i bruk. Det var erstattet av et nytt – nå hemmelig, må vite.

Noen foretak tilkjennega at hvorfor man søkte akkurat *der* var viktig. Hos et foretak var det tilsynelatende aller viktigst med en velbegrunnet, personlig motivasjon. Vel, det er ikke så lett når man ikke vet så mye om akkurat *det* sykehuset. Motivasjonen min var jo å gjennomføre turnusen på en god måte med alle læringsmålene i boks – helst ikke så langt hjemmefra.

Kan hudfargen eller det rare fornavnet ha hatt noe med manglende innkalling til intervju å gjøre? Nei, ikke i Norge. Ikke når man er *sååå* godt integrert? Men uten tidligere å ha erfart utenforskap av noe slag, kom denne veldig, veldig, veldig bittelille tvilen etter å ha lest i Tidsskriftet om rasisme på medisinstudiet (3).

Som LIS1-lege skal man helst sitte stille på bakerste benk på morgenmøtet, har jeg hørt. Var neiet til LIS1-stilling en smekk for å ha vært for lite ydmyk? Burde jeg kanskje ikke ha nevnt i søknadene alle de gangene jeg har hjulpet kolleger med vrien adgang til kar, blære eller luftveier? Ubetenksomt nok var noen av søknadene vedlagt bilder av meg selv på operasjonsstuen til foretak som la vekt på bred klinisk erfaring.

«Som LIS1-lege skal man helst sitte stille på bakerste benk på morgenmøtet, har jeg hørt. Var neiet til LIS1-stilling en smekk for å ha vært for lite ydmyk?»

Endelig jobb

To måneder gikk uten snurten av innkalling til intervju. En sen novemberkveld satt jeg med en vrien NAV-sak på dataskjermen. Plutselig hørte jeg et pling fra innboksen. Klyp meg i armen – det var ikke mer sort dag, uke eller måned: «Du har en forespørsel om signering». I innboksen lå en totalt uvarslet ansettelsesavtale i nest siste tilbudsrunde – uten forutgående intervju! En helt ekte og signeringsklar avtale med 24 timers svarfrist på en LIS1-jobb ved et sykehus samme sted som jeg var fastlegevikar. Denne «tilhørigheten til stedet» må ha trumfet alder og behovet for å intervjusjekke mitt gebroknede norsk. Men sukk – tre fylker unna familien – igjen. Skulle jeg tørre å vente på et tilbud nærmere hjemmet? Det ble sent familieråd og ikke mer jobbing den kvelden. Og vips, så gjorde skanneren meg til LIS1-lege før midnatt. Ren terapi, følte det som. Tvilen ble likevel liggende og gnage i bakhodet: Var dette en rimelig og bærekraftig måte å ansette en LIS1-lege på?

REFERENCES

1. Helsedirektoratet. Leger i spesialisering del 1 (LIS1). Statusrapporter for søknadsrunder. <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/leger-i-spesialisering-statusrapporter-for-soknadsrunder> Lest 29.1.2025.
2. Rime AK. Et godt legeliv starter på medisinstudiet. Tidsskr Nor Legeforen 19.8.2024. <https://tidsskriftet.no/2024/08/aktuelt-i-foreningen/et-godt-legeliv-starter-pa-medisinstudiet> Lest 21.3.2025.
3. Almashhadani M, Spjeldnæs AH. Medisinstudenter utsettes for rasisme. Tidsskr Nor Legeforen 2024; 144. doi: 10.4045/tidsskr.24.0368. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 15. mai 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0067
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.